

HE 367/2014 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2015
LISÄTALOUSARVIOESITYKSEN (HE 362/2014 vp)
TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen lisätalousarvioesitykseen vuodelle 2015.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 2015

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Budjettineuvos, apulaisbudjettipäällikkö *Juha Majanen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2015 lisätalousarvioesitystä (HE 362/2014 vp) täydentävä hallituksen esitys. Hallituksen esitys vuoden 2015 lisätalousarvioksi annettiin eduskunnalle 12.2.2015, eikä valtiovarainvaliokunta ole vielä antanut siitä mietintöään.

Ehdotetut muutokset

Tullille ehdotetaan 54,2 milj. euron valtuutta EU-lähtöisen tullausjärjestelmän valmishjelmistohankintaan.

Todennetun osaamisen rekisterin kehittämiseen ehdotetaan kohdennettavaksi 880 000 euroa. Rekisterin kehittämisen kokonaiskustannukset ovat 3,74 milj. euroa vuosina 2015—2018.

Äänekosken biotuotetehtaan liikenneyhteydet -hankkeen valtuuteen ehdotetaan 20 milj. euron lisäystä hankkeen lisärahoitustarpeen johdosta.

Lisämäärärahaa ehdotetaan Talvivaaran kaivoksen mahdollisia omistusjärjestelyitä varten.

Vaalikauden kehys

Lisätalousarvioesityksen täydentävällä esityksellä ei ole kehysvaikutusta.

Tasapaino

Määrärahoja ehdotetaan korotettavaksi 97 milj. eurolla, mikä lisää valtion nettolainanoton tarvetta. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2015 arvioidaan noin 5,2 mrd. euroa.

Eduskunnan vuodelle 2015 hyväksymät tuloarviot ja määrärahat, eduskunnassa nyt käsiteltävänä oleva lisätalousarvioesitys sekä nyt ehdotettava täydentävä lisätalousarvioesitys, euroa

	Tuloarviot (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa)	Nettolainanotto ja velanhallinta	Määrärahat
Varsinainen talousarvio	49 143 239 000	4 720 839 000	53 864 078 000
Lisätalousarvio	-36 030 000	348 469 000	312 439 000
Täydentävä lisätalousarvioesitys	-	97 000 000	97 000 000
Yhteensä	49 107 209 000	5 166 308 000	54 273 517 000

TULOARVIOT

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 445 469 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2015 lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisäys 97 000 000 euroa lisätalousarvioesityksen 348 469 000 euron lisäykseen nähden aiheutuu tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista määrärahamuutoksista.

Nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 5 216 308 000 euroa vuonna 2015. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 5 166 308 000 euroa vuonna 2015.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	5 216
Nimellisarvoinen nettolainanotto	
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	5 166

15.03

7

2015 I lisätalousarvio	445 469 000
2015 talousarvio	4 720 839 000
2014 III lisätalousarvio	-433 396 000
2014 II lisätalousarvio	327 406 000
2014 I lisätalousarvio	-23 806 000
2014 talousarvio	7 129 086 000
2013 tilinpäätös	6 419 515 623

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Verotus ja tulli

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2015 saa tehdä sopimuksia EU-lähtöisen tullausjärjestelmän valmisohjelmistohankinnasta, johon sisältyvät hankinnasta sekä ohjelmistojen ja laiteympäristöjen käyttöönotosta, siihen liittyvistä konversioista, nykyisten järjestelmien alajakotehtävistä ja muusta käyttöönotosta aiheutuvat menot siten, että niistä saa aiheutua menoja yhteensä enintään 54 200 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa lisätään vuoden 2015 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan valtuuskohdaksi.

Tulli on valmistellut tullausprosessien ja -järjestelmien uudistusta, osallistumalla aktiivisesti unionin uuden tullikoodeksin (Union Customs Code, UCC) ja sen edellyttämään komission annettavaksi säädetyn lainsäädännön valmistelutyöhön EU:ssa. EU:n tullikoodeksi ja sen toimeenpanoasetus edellyttävät muutoksia tulliselvitysprosessiin ja käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Unionin tullikoodeksi toteuttaa EU:n eTullipäätöksen mukaisen sähköistämisen periaatteen, jolloin kaikki kommunikaatio eri osapuolien (asiakkaiden ja tullien, tullien ja tullien sekä tullien ja komission) välillä tapahtuu jatkossa täysin sähköisesti, eikä uudistuksen jälkeen tullimenettelyssä ole enää käytettävissä paperimuotoista tulliselvitystä. Tulliselvitykseen ja sidosprosesseihin liittyvät tietojärjestelmien muutokset on aikataulutettu Unionin työohjelmassa (komission täytäntöönpanopäätös 2014/255/EU VL L134/46). Työohjelman mukaiset aikataulut vahvistetaan IA-

lainsäädäntömenettelyssä, jolloin aikatauluista tulee pakottavia. Sähköisten menettelyjen tulee olla kaikilta osin sovellettavissa viimeistään 31.12.2020.

Järjestelmäuudistus perustuu ns. tuotepohjaiseen valmisohjelmistoon, jonka arvioidaan turvaavan parhaiten tullaustoiminnan pidemmän aikavälin häiriöttömän toiminnan ja ylläpitovaiheen kustannushyötyjen toteutumisen. Tuotepohjaisen ratkaisun elinkaarikustannukset vuosille 2016—2032 on arvioitu ostopalveluiden osalta 6 milj. euroa ja kehittämiseen sitoutuvan henkilön osalta noin 170 htv:ta pienemmiksi nykyjärjestelmien kehittämiseen verrattuna.

Tulli varmistaa, että tietojärjestelmäuudistuksessa minimoidaan taloudelliset, sopimukselliset, teknologiset ja kaikki muut riskit, jotka liittyvät tuotteistusasteeltaan keskeneräisen ohjelmistotuotteen hankintaan. Tulli hankkii valmiusasteeltaan mahdollisimman valmiin ohjelmistotuotteen, tarvittaessa sopeuttamalla hankkeen aikataulua. Lisäksi Tulli pyrkii mahdollisimman tiiviiseen yhteistyöhön muiden EU-maiden kanssa.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Vuoden 2015 sitoumukset	-	4 700	10 600	12 100	26 800	54 200
Menot yhteensä	-	4 700	10 600	12 100	26 800	54 200

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	164 003 000
2014 talousarvio	166 359 000
2013 tilinpäätös	167 475 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 2 080 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2015 lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Vähennys 880 000 euroa lisätalousarvioesityksen 1 200 000 euron vähennykseen nähden aiheutuu siirrosta momentille 29.01.02 todennetun osaamisen rekisterin kehittämiskustannuksiin vuodelle 2015.

10

28.70

2015 I lisätalousarvio	-2 080 000
2015 talousarvio	12 535 000
2014 III lisätalousarvio	-200 000
2014 I lisätalousarvio	-1 995 000
2014 talousarvio	20 005 000
2013 tilinpäätös	40 705 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 880 000 euroa.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2015 lisätalousarvioesitykseen.

Lisäys on siirtoa momentilta 28.70.20 ja aiheutuu todennetun osaamisen rekisterin kehittämiskustannuksista vuodelle 2015.

Todennetun osaamisen rekisteri on kansallinen sähköinen palvelu, joka sisältää luvanvaraiseen opetukseen kuuluvat tutkintotiedot kaikkien niitä tarvitsevien oppilaitosten, viranomaisten sekä kansalaisten käyttöön. Rekisterin kehittämisen kokonaiskustannukset ovat 3 740 000 euroa, mistä arvioidaan aiheutuvan 880 000 euroa vuodelle 2016, 1 280 000 euroa vuodelle 2017 ja 700 000 euroa vuodelle 2018.

Rekisterin ylläpitokustannukset, 950 000 euroa vuonna 2018 ja 1 150 000 euroa vuodesta 2019 alkaen, on tarkoitus kattaa sen kehittämisestä ja käytöstä hyötyvien tahojen eli opetus- ja kulttuuriministeriön, valtiovarainministeriön, Tilastokeskuksen, työ- ja elinkeinoministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen ja mahdollisesti muiden hyötyjien kesken niille koituvan hyödyn suhteessa. Ylläpitorahoitusta koskevat määrärahasiirrot on tarkoitus sisällyttää vuosia 2016—2019 koskevaan valtiontalouden kehyspäätökseen. Kansaneläkelaitos ja mahdolliset muut valtion talousarvion ulkopuoliset rekisterin hyödyntäjät osallistuvat sen ylläpitoon käyttömaksuin.

2015 I lisätalousarvio	880 000
2015 talousarvio	22 235 000
2014 talousarvio	22 668 000
2013 tilinpäätös	22 656 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia 1) hankkeeseen Äänekosken biotuotetehtaan liikenneyhteydet liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 158 000 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosan valtuuskohdan kohta 1) korvaa vuoden 2015 lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan valtuuskohdan kohdan 1).

Valtuuden 20 000 000 euron lisäys lisätalousarvioesityksen 138 000 000 euron valtuuteen nähden aiheutuu hankkeen lisärahoitustarpeesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	340 141 000
2014 III lisätalousarvio	14 111 000
2014 II lisätalousarvio	48 000 000
2014 I lisätalousarvio	16 500 000
2014 talousarvio	393 641 000
2013 tilinpäätös	369 303 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

89. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 97 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Terrafame Oy:n oman pääoman korottamiseen sekä valtion Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssiin liittyvien saatavien siirtämiseen apporttiomaisuutena Terrafame Oy:lle.

Lisäksi valtio saa luopua omistuksestaan Terrafame Oy:ssä.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2015 lisätalousarvioesitykseen.

Talvivaara Sotkamo Oy on asetettu konkurssiin 6.11.2014 ja edelleen 1.12.2014 julkisselvitykseen. Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesä pyrkii löytämään kaivostoiminnalle uuden toiminnanharjoittajan. Terrafame Oy on valtion kokonaan omistama osakeyhtiö, joka on perustettu siinä tarkoituksessa, että se voi tarvittaessa osallistua Talvivaaran kaivosta koskeviin mahdollisiin yritys- ja omistusjärjestelyihin tai muihin asiaa koskeviin sopimusjärjestelyihin. Jos kaivostoiminnalle Talvivaarassa ei löydy jatkajaa, voi Terrafame Oy ottaa vastattavakseen tai muuten osallistua kaivostoiminnan alasajon toteuttamiseen.

2015 I lisätalousarvio

97 000 000